

Vraag	Antwoord	Scores

6 maximumscore 1

Een juist antwoord bevat een uitleg dat influencer Boerdam kan bijdragen aan een milieuvriendelijker consumptiepatroon van haar publiek, met de naam en een toepassing van het kernconcept socialisatie/acculturatie.

voorbeeld van een juist antwoord:

Influencer Boerdam kan bijdragen aan een milieuvriendelijker consumptiepatroon van haar publiek door met haar campagne de norm eten zonder vlees over te dragen. Boerdam draagt bij aan een milieuvriendelijker consumptiepatroon als haar publiek zich deze norm eigen maakt. Op die manier kan Boerdam bijdragen aan de socialisatie van haar publiek.

7 C

Opgave 2 Hongarije en de Europese Unie

8 maximumscore 1

Europese Hof van Justitie / Hof van Justitie van de Europese Unie

9 maximumscore 2

Een juist antwoord bevat:

a

- een uitleg dat in de reactie van premier Orbán op het Europese vluchtelingenvraagstuk externe soevereiniteit te herkennen is, met een toepassing van het begrip externe soevereiniteit en een voorbeeld daarvan uit de inleiding 1

b

- een uitleg dat in de reactie van premier Orbán op het Europese vluchtelingenvraagstuk een kenmerk van interne soevereine macht te herkennen is, met het regeren binnen een bepaald grondgebied als kenmerk van interne soevereine macht en het hek om Hongarije als voorbeeld uit de inleiding 1

voorbeeld van een juist antwoord:

a

- Externe soevereiniteit betekent dat het staatsgezag niet ondergeschikt is aan het gezag van andere staten. Volgens de inleiding vecht Hongarije het Europese herverdelingsbesluit aan. Met het aanvechten van het besluit, dat door andere EU-landen aan Hongarije is opgelegd, laat premier Orbán zien dat Hongarije niet ondergeschikt wil zijn aan andere EU-lidstaten. Dus is in de reactie van premier Orbán op het Europese vluchtelingenvraagstuk de externe soevereiniteit van Hongarije te herkennen 1

Vraag	Antwoord	Scores

b

- In de inleiding staat dat premier Orbán besluit een hek om de Hongaarse grens te bouwen tegen de komst van vluchtelingen. Met dit grenshek om Hongarije laat premier Orbán zien dat de staat binnen een bepaald grondgebied regeert, wat een kenmerk van interne soevereine macht is. Dus is in de reactie van premier Orbán op het Europese vluchtelingenvraagstuk interne soevereine macht van Hongarije te herkennen

1

10 maximumscore 2

Een juist antwoord bevat een uitleg dat de politiek psychologische theorieën / realistische theorieën / sociaal constructivistische theorieën het anti-Europese beleid van Hongarije kunnen verklaren, met een kenmerk van de gekozen groep theorieën en een voorbeeld daarvan uit tekst 2 (per groep theorieën met voorbeeld 1 scorepunt).

voorbeeld van een juist antwoord (twee van de volgende):

- Het kenmerkt premier Orbán van Hongarije, volgens tekst 2, dat hij opbloeit in confrontaties (r. 10-12). Met zijn anti-Europese beleid gaat Hongarije de confrontatie aan met de andere Europese lidstaten. Volgens de politiek psychologische theorieën hangt het gedrag van staten samen met de psyche van hun leiders. Dus kan, vanuit de politiek psychologische theorieën, het strijdlustige karakter van de premier het anti-Europese beleid van Hongarije verklaren.
- Hongarije bouwt een eigen grenshek, ondanks kritiek uit Europa (r. 13-16). Volgens de realistische theorieën zullen staten voor zelfbescherming nooit vertrouwen op internationale organisaties, zoals de EU. Dus kan, vanuit de realistische theorieën, het niet vertrouwen op internationale organisaties het anti-Europese beleid van Hongarije verklaren.
- Volgens premier Orbán zijn er krachten die Europa willen losmaken van zijn nationale wortels (r. 25-27). Volgens de sociaal constructivistische theorieën zijn ideeën en opvattingen van invloed op de verhoudingen tussen staten. Orbáns idee over Europese krachten kan, vanuit de sociaal constructivistische theorieën, het anti-Europese beleid van Hongarije verklaren.

Vraag	Antwoord	Scores
11	maximumscore 2 Een juist antwoord bevat: • een uitleg dat in de opvattingen van premier Orbán (neo-)nationalistisch cultureel verzet te herkennen is, met informatie daarover uit tekst 2 1 • een voorbeeld van een globaliseringsproces dat de autonomie van staten aantast 1 voorbeeld van een juist antwoord: • In de opvattingen van premier Orbán is neo-nationalistisch cultureel verzet te herkennen, omdat premier Orbán de nadruk legt op de nationale culturele herkomst, die volgens hem bedreigd wordt door de 'globalistische politieke elite', die migranten onvoldoende weert. In tekst 2 staat namelijk dat premier Orbán zich verzet "tegen krachten die de nationale wortels in Europa willen losmaken" (r. 25-27) 1 • In dit verzet van premier Orbán is een globaliseringsproces dat de autonomie van Hongarije aantast te herkennen, namelijk de Europese integratie waardoor volgens hem de 'globalistische elite' in Europa aan de macht is / namelijk de grensoverschrijdende problemen die volgens hem ontstaan door migratie 1	
12	maximumscore 3 Een juist antwoord bevat: • verhaal/mythe/beeld als kenmerk van de modernistische benadering 1 • traditie/gedeelde herinneringen als kenmerk van de benadering van de critici van de modernistische benadering 1 • een uitleg dat volgens beide benaderingen het herdenken van een nationale historische gebeurtenis bijdraagt aan nationale cultuur, met een toepassing van het kernconcept cultuur 1 voorbeeld van een juist antwoord: • Vanuit de modernistische benadering zal het herdenken van een nationale historische gebeurtenis gezien worden als het vormgeven van een verhaal over de nationale cultuur 1 • Maar door critici van de modernistische benadering zal het herdenken van een nationale historische gebeurtenis gezien worden als een traditie die de nationale cultuur bepaalt 1 • Het herdenken van een nationale historische gebeurtenis is als verhaal en als traditie een uitdrukkingvorm van de gedeelde geschiedenis van de burgers van een land. Dus draagt het herdenken van een nationale historische gebeurtenis volgens beide benaderingen bij aan de nationale cultuur 1	

Vraag	Antwoord	Scores
13	maximumscore 2	
	Een juist antwoord bevat:	
	• de mediastrategie ‘framen’ en een thema van deze strategie	1
	• een uitleg dat ‘framen’ te herkennen is in het ophangen van affiches door de regering, met een toepassing van ‘framen’ op een thema en een voorbeeld daarvan uit tekst 2	1
	voorbeeld van een juist antwoord:	
	• In het ophangen van affiches door de regering is de mediastrategie ‘framen’ te herkennen met als thema de relatie tussen Hongarije en de EU	1
	• Op de affiches staat namelijk de tekst ‘Laten we Brussel stoppen’ (r. 32-33). Deze affiches tegen de EU illustreren de probleemdefinitie van de regering dat Hongarije bedreigd wordt door (de ‘globalistische elite’ in) de EU	1
14	maximumscore 2	
	Een juist antwoord bevat:	
	a	
	• een uitleg dat het concept van een ‘illiberale democratie’ in tegenspraak is met het liberalisme, met een uitgangspunt van het liberalisme en informatie daarover uit tekst 2	1
	b	
	• een uitleg dat het concept van een ‘illiberale democratie’ een voorbeeld van een ideologie is, met een toepassing van het kernconcept ideologie en informatie daarover uit tekst 2	1
	voorbeeld van een juist antwoord:	
	a	
	• Het concept van een ‘illiberale democratie’ van premier Orbán is in tegenspraak met het liberalisme. Want een uitgangspunt van het liberalisme is individuele vrijheid als hoogste goed, terwijl premier Orbán een staat voor ogen heeft waarin niet het individu, maar de volksgemeenschap voorop staat (r. 50-54)	1
	b	
	• Een staat waarin de volksgemeenschap voorop staat is het ideaalbeeld van premier Orbán (r. 50-54), oftewel het idee van de meest wenselijke maatschappelijke en politieke verhoudingen tussen volk en individu. Dit idee van de ‘illiberale democratie’ is een voorbeeld van een ideologie	1

Vraag	Antwoord	Scores

15 maximumscore 2

Een juist antwoord bevat drie politieke vereisten voor grootschalige democratie, met telkens een stelling uit tabel 1 waarin de gekozen vereiste te herkennen is.

indien drie vereisten met stelling juist	2
indien twee vereisten met stelling juist	1
indien minder dan twee vereisten met stelling juist	0

voorbeeld van een juist antwoord (drie van de volgende):

- In de stelling ‘dat het erg belangrijk is dat vrouwen dezelfde rechten als mannen hebben’ kan de vereiste ‘inclusief burgerschap’ worden herkend.
- In de stelling ‘dat het erg belangrijk is dat de media over het nieuws kunnen schrijven zonder staatscensuur’ kan de vereiste ‘geen (overheids)monopolie op informatievoorziening’ worden herkend.
- In de stelling ‘dat het erg belangrijk is dat mensen kunnen zeggen wat ze willen, zonder staatscensuur’ kan de vereiste ‘vrijheid van meningsuiting’ worden herkend.
- In de stelling ‘dat het erg belangrijk is dat er regelmatig eerlijke verkiezingen worden gehouden, waarbij gekozen kan worden uit ten minste twee partijen’ kan de vereiste ‘vrije, eerlijke en regelmatige verkiezingen’ worden herkend.
- In de stelling ‘dat het erg belangrijk is dat mensen hun geloof vrij kunnen beoefenen’ kan de vereiste ‘inclusief burgerschap’ worden herkend.

16 maximumscore 2

Een juist antwoord bevat:

- een beschrijving van het verschil in de opvatting over de rechten van vrouwen tussen Hongaren die het beleid van premier Orbán niet steunen en Hongaren die zijn beleid wel steunen, met gegevens uit tabel 1 over de stelling over de rechten van vrouwen 1
- een uitleg dat het verschil significant moet zijn om te mogen concluderen dat er een verschil is in de opvatting over de rechten van vrouwen tussen Hongaren die het beleid van premier Orbán niet steunen en Hongaren die zijn beleid wel steunen, met een toepassing van het begrip significantie 1

voorbeeld van een juist antwoord:

- Van de Hongaren die het beleid van premier Orbán niet steunen, vinden meer mensen (namelijk 82%) het belangrijk dat vrouwen dezelfde rechten hebben als mannen, dan van de Hongaren die zijn beleid wel steunen (namelijk 70%) 1

Vraag	Antwoord	Scores
	Om te mogen concluderen dat er een verschil is in de opvatting over de rechten van vrouwen tussen Hongaren die het beleid van premier Orbán niet steunen en Hongaren die zijn beleid wel steunen moet het gevonden verschil significant zijn. Omdat een significant verschil betekent dat een verschil tussen de Hongaren die het beleid van premier Orbán niet steunen en Hongaren die zijn beleid wel steunen niet aan het toeval kan worden toegeschreven	1
17	maximumscore 3	
	Een juist antwoord bevat:	
	een cognitieve / politieke / economische machtsbron van de EU tegen Hongarije, met toepassingen van twee gekozen machtsbronnen en per machtsbron een voorbeeld uit de inleiding van deze vraag (per machtsbron met toepassing en voorbeeld 1 scorepunt)	2
	een verklaring vanuit het functionalisme-paradigma voor het inzetten van machtsbronnen door de EU tegen Hongarije, met een kenmerk van het functionalisme-paradigma	1
	voorbeeld van een juist antwoord:	
	twee van de volgende: De EU zet een cognitieve machtsbron tegen Hongarije in, namelijk resultaten uit een onderzoek en daarmee waardevolle kennis over het functioneren van de democratie en de rechtstaat in Hongarije. De EU zet een politieke machtsbron tegen Hongarije in, namelijk een juridische procedure, de artikel 7-procedure. Deze procedure is een middel tot het legitiem uitoefenen van dwang. De EU zet een economische machtsbron tegen Hongarije in, namelijk het strikt toezicht houden op EU-fondsen voor Hongarije. Met dit middel kan de EU controle uitoefenen op het gebruik van Hongarije van middelen uit fondsen, oftewel schaarse middelen. De EU zet machtsbronnen tegen Hongarije in, omdat deze machtsbronnen functioneel zijn voor het afdwingen van de sociale orde/het systeem van de EU. Volgens het functionalisme-paradigma is macht namelijk functioneel voor het voortbestaan van de maatschappelijke orde	2
		1